

شماره : 9950/286/173861

تاریخ : 1396/5/9

پیوست : دارد - بشرح متن

نمایندگی وزارت امور خارجه در شمال و شرق کشور - مشهد

بسمه تعالی

استانداری خراسان رضوی

جناب آقای رشیدیان - استاندار محترم

موضوع: نتایج سفر هیات عالی استان خراسان رضوی به جمهوری تاتارستان از نگاه رسانه های محل.

با سلام؛

احتراما به پیوست ترجمه مقاله جامع منتشره در تاتا اینفورم منضم به نامه شماره 665292 مورخ 1396/05/06 سرکنسولگری کشورمان در قازان با عنوان « پنج نتیجه مذاکرات ایران و تاتارستان » که در پی سفر جنابعالی و هیات همراه در 26-28 تیرماه به جمهوری تاتارستان، به چاپ رسیده و جزء پر بیننده ترین بخشهای خبری بوده است، جهت استحضار و دستور هرگونه بهره برداری ایفاد می گردد.

غلامعباس ارباب خالص

مشاور وزیر و رئیس نمایندگی

معاون محترم امور اقتصادی و توسعه منابع استاندار خراسان رضوی

دفتر هماهنگی امور اقتصادی و بین الملل استانداری خراسان رضوی

اداره کل صنعت و معدن و تجارت استان خراسان رضوی

اتاق بازرگانی و صنایع و معادن استان خراسان رضوی

جناب آقای دکتر کافی، رئیس محترم دانشگاه فردوسی مشهد.

رئیس محترم دانشگاه علوم پزشکی مشهد.

اداره کل مشترک المنافع و قفقاز

اداره هماهنگی روابط اقتصادی

سرکنسولگری جمهوری اسلامی ایران - قازان

اقتصاد، ترانزیت، گردشگری، پزشکی و آموزش، پنج نتیجه مذاکرات ایران و تاتارستان

منبع: <http://sntat.ru/nasharespublika/ekonomika-turizm-medsina-i-obrazovanie-5-itogov-tatarstano-iranskikh>

1396/05/2

ایران و روسیه رکورد جدیدی در تاریخ روابط دو کشور تجربه می کنند. جریانات راهبردی به دنبال یکدیگر و در سطح منطقه ای صورت می گیرد.

در راستای روابط دوستانه آغاز شده در پاییز 2016، سفر هیئت استان خراسان رضوی به جمهوری تاتارستان، بهترین نمونه عنوان فوق می باشد. از آن زمان چندین سفر ثمربخش در سطح عالی صورت گرفته است (بعنوان نمونه کسب و کار خرد و متوسط زمینه برای افزایش گردش کالا فراهم می کند). هیئت خراسان رضوی به ریاست استاندار آقای علیرضا رشیدیان به مدت سه روز به تاتارستان سفر کرد. نتایج و محورهای اصلی این همکاریها به شرح ذیل می باشد:

1- بازار فروش، ترانزیت فرآورده های نفتی و همکاری در زمینه محصولات حلال؛

استاندار خراسان رضوی، تاتارستان را به شرکت در پروژه ترانزیت کالا از خاک این منطقه دعوت کرده و خراسان رضوی را بعنوان پایگاه ترانزیت برای صادرات کالاها از روسیه به کشورهای هممرز آسیایی و خلیج فارس پیشنهاد داد. ایشان اضافه کرد که زمان استفاده حداکثری از ظرفیت های اقتصادی ایران همین حالا است. استاندار افزود «با توجه به آنکه روابط ما می تواند مستقیما توسعه یابد، تاتارستان می تواند از موقعیت ویژه استان ما بهره ببرد. این جمهوری می تواند از طرف روسیه کالاها را منتقل کند و ترانزیت کالا را از طریق این استان به کشورهایی چون افغانستان و ترکمنستان توسعه بخشد. ما هم با کشورهای آسیای میانه و هم خلیج فارس ارتباطات خوبی داریم. طیبیک سال ایستگاه انتقال نفت به افغانستان خواهد شد. تاتارستان و روسیه در کل می توانند جهت انتقال فرآورده های نفتی از این ایستگاه ترانزیتی استفاده نمایند. شما را برای این کار دعوت می کنیم. ترکمنستان و افغانستان همچنین آماده هستند تا فرآورده های نفتی را دریافت کنند. در صورت علاقه، گزینه های مختلفی برای سرمایه گذاری در این پروژه ها وجود دارد که می توانید بررسی کنید. همچنین در خراسان همه امکانات برای فروش محصولات حلال وجود دارد. ما سرمایه گذاران بسیار خوبی داریم که حاضرند در این زمینه سرمایه گذاری کنند».

استاندار اضافه کرد که بر اساس نتایج مذاکرات انجام شده در خصوص فناوری، ماشین سازی و تبدیل نفت، ایران به تکنولوژی ها و مطالعات محلی علاقمند می باشد. وی اظهار امیدگاری کرد تا آنها را در ایران استفاده کند و موسسات مشترکی را ایجاد نماید.

استاندارد خراسان رضوی اعلام کرد «ما شاهد ظرفیتهای بسیار بالای تاتارستان در حوزه نفت و گاز بودیم. به طور مثال روشهای حفاری که شما دارید در کشور ما مورد علاقه برای بکارگیری می باشد. الان ضروری است تا موسسه های مشترکی راهاندازی شوند و پروژه های مشترکی تحقق یابند».

در بخش بازار حلال وی خاطر نشان کرد که جمعیت استان بالغ بر 6،4 میلیون نفر می باشد و پایتخت آن شهر مشهد بعنوان پایتخت فرهنگی جهان اسلام در سال 2017 انتخاب شده است. نمایشگاههای بزرگ محصولات حلال در آنجا برگزار می شوند و استاندار به کارآفرینان محلی قول داده تا همه فرصتها برای ورود به بازارهای محصولات حلال آسیای مرکزی و خاورمیانه را در اختیار آنها بگذارد.

2- رشد گردش کالا، اجناس ارزان از ایران، توسعه روابط با کسب و کار خرد و متوسط؛

کارآفرینان تاتارستان و خراسان رضوی زمینه برای افزایش گردش کالا بین دو منطقه را فراهم می کنند. در حاشیه همایش تجاری تاتارستان و ایران که در آی تی پارک قازان برگزار شد و بیش از 30 تن از مدیران شرکت های ایرانی و حدود 100 شرکت محلی در آن مشارکت داشتند ، طرفین زمینه های مشترکی را بررسی کردند تا گردش کالا بین دو منطقه در سال 2017 را حداقل تا 1،5 برابر افزایش دهند. اهالی جمهوری بزودی تاثیر مثبت این مذاکرات را تجربه خواهند کرد چون پسته ها، کنجد، زعفران و سبزیجات از ایران در فروشگاهها با قیمت میانگین 30-40 درصد ارزانتر فروخته خواهند شد.

محمد جواد هادیون مدیر شرکت تولید محصولات غذایی، روغنهای خوراکی، کنجد، زیتون و رب گوجه فرنگی و مدیر عامل شرکت پرند گفت: «ما از سطح گفتمان به عمل رسیده ایم - هم از طرف کارآفرینان ایران و هم تاتارستان. امروز ما تلاش می کنیم تا محصولات خود در بازار تاتارستان ارایه نموده و برای مصرفکنندگان محلی قابل دسترس باشند. به ویژه، هدف ما این است که محصولاتی با بهترین کیفیت و کمترین قیمت ممکن را بیآوریم. به همین خاطر ما می خواستیم قیمت ها را برای اهالی تاتارستان تا 30-40 درصد نسبت به قیمت محصولات موجود، کاهش دهیم. ما به خوبی تقاضاهای محلی و عرضه کالاهای موجود را بررسی کردیم».

همینطور که متخصصین و شرکتکنندگان مذاکرات دوجانبه می گویند، کاهش تعرفه های گمرک برای صادرات و واردات و وجود روابط مستقیم با جامعه تجار محلی منجر به کاهش قیمت میشود.

رئیس کمیته استاندارد حلال آقای مارات نیزاموف بعد از ملاقات b2b با نماینده کسب و کار گفت: «این تماسهای مستقیم در گسترش تجارت مناسب بوده و مسئله کیفیت برطرف خواهد شد. اینجا تولیدکننده برای کالای خود که مورد بررسی قرار می گیرد، جواب خواهد داشت. به طور مثال واسطه ها نقش بزرگی در موضوع قیمت گذاری ایفا می کنند. در واقع، وقتی کالاها از طرف ترکیه، داغستان از طریق واسطه وارد می شود بهای اجناس افزایش می یابد. اما در صورت وجود تماس مستقیم آن اضافه بها دیگر وجود نخواهد داشت. به همین خاطر محصولات خیلی ارزانتر و با کیفیت بهتر ارائه می شوند».

شایان ذکر است که مواد غذایی ایرانی در سراسر جهان ارزش زیادی دارند و در تاتارستان برای آنها تقاضا وجود دارد. کیفیت خوب آنها به خاطر ویژگی های طبیعی تامین می شود. «چون مواد اولیه خوبی استفاده می شود، استاندارد محصولات ایرانی جهانی می باشد».

به نظر متخصصین گامهای تدریجی کسب و کار خرد و متوسط در حوزه برقراری همکاریهای خصوصی حاکی از فراهم شدن جهشی در روابط اقتصادی می باشد. همچنین امسال در اتاق بازرگانی سمیناری در خصوص مقررات کسب و کار با ایران برگزار شد و بیش از 40 نماینده شرکتهای مختلف جهت اطلاع رسانی در آن شرکت داشتند. علاوه بر این در مجتمع تجاری «تسوم» فروشگاه محصولات فرش و نقره ای سنتی ایران افتتاح شده است. در ماه سپتامبر در قازان مرکز تجاری جدید ایرانی احداث خواهد شد که بعنوان نقطه ورود محولات این کشور خواهد بود. در آنجا می توان اجناس سنتی و محصولات غذایی را خریداری کرد. حجم سرمایه گذاریهای اولیه 10 میلیون دلار می باشد و شرکت ایرانی «زرین صدور توس» مسئولیت ساخت آن مرکز را بر عهده دارد.

آقای آرتور نیکولایف مدیر دپارتمان توسعه و پشتیبانی کارآفرینان اتاق بازرگانی جمهوری تاتارستان گفت «این همه نشانگر علاقه مندی تجار می باشد. به همین خاطر من معتقدم که این گامهای تدریجی کسب و کار خرد و متوسط حاکی از فراهم شدن جهش در روابط اقتصادی می باشد».

آقای علیرضا رشیدیان استاندار خراسان رضوی در خصوص پتانسیل تعاملات دو منطقه در حوزه کشاورزی، دامداری و کشاورزی گفت که ایرانیان آماده هستند تجربیات خود را در بخش کشاورزی ارائه دهند.

«البته ما مشکلاتی با تامین آب و آبیاری زمینها داریم اما ما در این زمینه فعالیت و از فناوریهای معاصر استفاده می کنیم. ما میتوانیم در این زمینه تبادل دانش داشته باشیم. همچنین به رشد صادرات و واردات متقابل امیدوار هستیم. ما کنسرو، پسته، کمپوت را تولید می کنیم و همه انواع محصولات کشاورزی در استان ما به خوبی تولید می شود. گیاهان دارویی، زعفران، خشکبار و میوه پرورش داده می شود. من امیدوارم که بعد از بازدید رئیس جمهور تاتارستان از خراسان رضوی و سفر امروز اینجانب، گردش کالا بین دو منطقه تحرک جدید پیدا کند. اکنون تجار و بازرگانان جمهوری تاتارستان و استان خراسان رضوی می توانند با هم قرارداد منعقد نموده و پروژه هایی را اجرایی نمایند».

بر اساس اطلاعات وزارت صنایع و تجارت جمهوری تاتارستان، این منطقه امروزه نفت و فرآورده های آن را به ایران صادرات نمی کند. اقلام اصلی صادرات، چوب و محصولات چوبی از آن و زغال چوب می باشد. چندین شرکت تاتارستانی سابقه فعالیت در بازار ایران را دارند. در سال گذشته گردش کالا بین تاتارستان و ایران رشد 1،6 برابر داشته و 13،3 میلیون دلار بوده است. آقای رستم مینیخانوف رئیس جمهور تاتارستان گفت «رقم کوچک اما رشد مثبت است». ایشان به این نکته اشاره کرد که جمهوری به صادرات تجهیزات به ایران علاقمند است. بعنوان تولیدکننده بزرگ در زمینه های پتروشیمی، صنعتی، ماشین سازی، کشتی سازی، هوانوردی، این جمهوری به صادرات محصولات ماشین سازی منجمله محصولات شرکت های «کاماز»، «کارخانه (کشتی سازی) زلنودولسکی به نام گرکی»، «کارخانه هلیکوپتر سازی قازان» علاقه دارد. شایان ذکر است که مدیران شرکتهای ایرانی که بخش عمده ای از ترکیب هیئت را تشکیل داده اند، آمادگی خرید اتوبوسها و گندم از تاتارستان را اعلام کردند.

آقای آرتیوم زدونوف وزیر اقتصاد جمهوری تاتارستان اظهار داشت که با توجه به آنکه کسب و کار خصوصی طرفین زمینه های مشترکی پیدا کرد، می توان افزایش گردش کالا نسبت به سال گذشته را پیشبینی نمود. این یعنی رشد بیش از 1،5 درصد.

«گردش کالا بین ما رشد خوبی دارد و آن حفظ خواهد شد اما ارقام را باید افزایش داد. پیشاپیش این مربوط به رشد حجم صادرات و واردات می باشد.»

3- گردشگری، پروازهای مستقیم چارتری، پروژه های سرمایه گذاری و روادید گروهی؛

روادید گروهی و پروازهای چارتری، ورود ایرانیان به روسیه و روسها به ایران را تسهیل خواهند کرد. با توجه به تجربه مثبت تاتارستان در توسعه گردشگری و افزایش جذابیت سرمایه گذاری منطقه، این جمهوری شریک جالبی برای افزایش جریانهای گردشگری از کشورهای اسلامی می باشد. در روند سفر مذکور مهمانان ایرانی از چندین تاسیسات گردشگری بازدید کردند و با ظرفیت های زیادی برای توسعه گردشگری دینی در جمهوری که آن از احیای شهرهای قدیمی بولقار و سویاژسک و همچنین بازسازی کلیسای جامع ایکون مادر خدا در قازان انگیزه می گیرد، تاکید کردند. آقای علیرضا رشیدیان در خصوص شهر مشهد آماری را بیان کرد. به طور سالانه این شهر 27-28 میلیون زائر و گردشگر را می پذیرد.

«در زمینه سرمایه گذاری و گردشگری روابط ما به صورت مطلق توسعه خواهد یافت. یکی از نکات مهم برای ما، توسعه توریسم است. و در اینجا نکات مشترک زیادی بین مردم ما از جمله اشتراکات دینی و فرهنگی وجود دارد. ما امیدواریم که بخش خصوصی ما گام های مهمی بردارد تا گردشگران ما در دو کشور حضور داشته باشند. در این حوزه ما امیدواریم به تسهیل یا حذف روادید هستیم که به این روند کمک می کند.»

طبق اظهارات آقای سرگی ایوانوف رئیس کمیته گردشگری جمهوری تاتارستان در نتیجه سفر هیئت ایرانی، توافقی حاصل شد که طبق آن در سال 2018 مردم تاتارستان می توانند با پرواز مستقیم چارتری و با روادید گروهی به ایران سفر کنند.

«ما یک ملاقات بسیار موثر میان شرکتهای توریستی جمهوری و نمایندگان بخش گردشگری این استان داشتیم و متوجه شدیم که چشماندازهای زیادی برای همکاری وجود دارد. ما برنامه اقدامات مشترک را طراحی کردیم تا همکاریهایمان را در زمینه گردشگری توسعه دهیم. توافقنامه در خصوص روادید گروهی مثل آن یکی که با چین داریم، به امضا رسیده است و از سال آینده دارای معتبر خواهد بود و ورود ایرانیان به روسیه و برعکس خیلی تسهیل خواهد شد. علاوه بر این پروازهای جدیدی به جمهوری اسلامی راه اندازی می شود.»

ایشان خاطر نشان کرد که قازان با دو مرکز گردشگری کشور - مسکو و سن پترزبورگ - به خوبی مرتبط است. امروزه طرفین کار را برای توسعه گردشگری در بازار ایران و در مسیری که شامل هر سه شهر می شود شروع کردند. ایوانوف اضافه کرد که از جمهوری اسلامی ایران هفته ای 15 پرواز به پایتخت روسیه صورت می گیرد، به شهر بر رود نوا 2-3 پرواز که وابسته به روز هفته است. اما به پایتخت تاتارستان از این کشور فقط با عوض کردن هواپیما در مسکو، باکو یا استانبول با خطوط هوایی آذربایجان یا ترکیه می شود سفر کرد.

رئیس کمیته گردشگری جمهوری تاتارستان تصریح کرد: «به همین خاطر مهم است پیوندهای حمل و نقلی بین دو جمهوری و دو شهر بهبود یابد. همچنین ما پیشنهادهای برای سرمایه گذاری در بخش گردشگری را برای شرکتهای ایرانی و گروههای سرمایه گذاری ایرانی ارائه کردیم. این پروژه ها مربوط به ایجاد مجتمع توریستی

در کناره های رودخانه ولگا و کاما هستند. برای آنها ما مناسبترین شرایط برای سرمایه گذاری را - هم از لحاظ قیمت زمین و هم زیرساخت ها و ارتباطات - پیشنهاد می دهیم. فلذا از ورود به مرحله مذاکرات خوشحال می شویم و برای آنها بهترین پروژه ها در حوزه گردشگری از جمله خوشه «ناریمان» را پیشنهاد می دهیم. رواید گروهی هم برای گردشگری و هم برای بخش کاری هستند. قاعدتاً این گروهها حداقل از 5 نفر تشکیل می شوند. آنها باید در زمان مشخص و در همین مسیر سفر داشته باشند. طبق اظهارات سرپرست سرکنسولگری جمهوری اسلامی ایران در قازان، نمایندگیهای دیپلماتیک هم اینک بدون توقف فعالیت می کنند تا همه تماسهای تامین شوند و ارتباطات گردشگری هر چه بهتر توسعه یابند.

آقای علی بمان اقبالی زارچ گفت «امروز در سرکنسولگری ما در کمترین زمان می توانیم به مردم تاتارستان در هر سوالی و هر پروژه کمک کنیم. و به ویژه در خصوص مسائل مربوط به رواید. الان ما در مرحله ای هستیم که فرصتهای خوبی برای تماسهای ما در حوزه کاری، کسب و کار خصوصی و گردشگری فراهم شده است. من بیش از 25 سال در حوزه دیپلماسی کار می کنم، در جمهوریهای شوروی سابق کار می کردم. طبق تجربه خود اعلام می کنم که امروز بالاترین اوج روابط دوستانه و حسن همجواری بین کشور ما است. در هفته آینده ما به چندین ملاقات مهم نیز می پردازیم.»

سرپرست سرکنسولگری اضافه کرد که روسیه و ایران رکوردی در تاریخ دو کشور را تجربه می کنند. «در سال 2017 ما شاهد افزایش شدید تبادل هیات بین گروههای دولتی و خصوصی هستیم. هر هفته ما یک هیئت ایرانی را در تاتارستان می پذیریم. حتی در ماه جولای که هنوز تمام نشده است میزبان چندین هیئت از ایران بوده ایم و به آنها کمک کردیم. البته تبادل هیات و سفرهای متقابل، عامل مهمی در توسعه و افزایش روابط بین دو کشور است.»

4 - پزشکی، پیوند عضو، تولید دارو و مطالعات علمی مشترک؛

آقای عبدالرحیم مطهری مدیر عامل شرکت داروسازی نصر، آقای کیهان گنودی معاون بین المللی دانشگاه علوم پزشکی مشهد و ... در ترکیب هیئت ایران به قازان آمدند. بعضی از مهمانان از مرکز مهندسی منطقه ای شبیه سازی پزشکی «مرکز علوم پزشکی» بازدید کردند.

همینطور که آقای عادل وافین وزیر بهداشت تاتارستان تعریف کرد که در حوزه پزشکی طرفین توانستند محورها و حوزه های اصلی همکاری را تعیین کنند. این تعاملات هم در مطالعات علمی و هم در تولید داروها صورت خواهد گرفت.

«همکاری در داروسازی و پیوند عضو پیشینی می شود. در این همکاری انجام مطالعات مشترک، تولید و اختراع داروهای جدید و گردشگری پزشکی در نظر گرفته می شود.»

5 - آموزش، دانشجویان و اساتید به ایران و روسیه سفر خواهند کرد؛

آقای علیرضا رشیدیان پس از بازدید دانشگاه فدرال قازان گفت «ما در خصوص تبادل دانشجویان و اساتید به توافق رسیدیم و به همکاری در حوزه های مختلف امیدوار هستیم.»

مهمانان از مرکز ایرانشناسی، مرکز منابع توسعه آموزش اسلامی و موزه تاریخ دانشگاه بازدید کردند. سفر هیئت ایرانی به دانشگاه فدرال قازان، سفر پاسخ بود. در ماه آوریل هیئت تاتارستان که در ترکیب آن نمایندگان دانشگاه فدرال قازان نیز بودند، از دانشگاه مشهد بازدید کردند. لازم به ذکر است که دانشگاه فدرال قازان با این دانشگاه ایرانی تفاهمنامه همکاری دارند. چندین دانشگاه تاتارستان و ایران روابط قراردادی دارند که طبق آن تبادل دانشجویان و دوره دانشافزایی تحقق می یابد.

«هدف اصلی سفر جاری، برقراری روابط بین فدراسیون روسیه و جمهوری اسلامی ایران در سطح مناطق می باشد. روابط بین دانشگاههای ما و مشهد - تبادل اساتید و دانشجویان - به طور فعال در حال توسعه می باشد. این همه به آن نتیجه می رسد که امروز ما روابط دوجانبه قابل ملاحظه ای داریم.»

شایان ذکر است که بیش از 100 دانشجوی دانشگاه فدرال قازان در حال حاضر زبان فارسی می خوانند که 75 نفر از آنها بعنوان زبان خارجی اصلی این زبان را انتخاب کرده اند. حدود 40 دانشجو ایرانی بر اساس موافقتنامه بین دولتی در رشته های «زمین شناسی»، «پزشکی» و «زبان شناسی» مشغول به درس خواندن هستند. علاوه بر این به طور سالانه از ایران به دانشگاه فدرال قازان یک استاد به عنوان سخنران زبان مادری (native speaker) برای تدریس به دانشجویان شرقشناسی می آید.

آقای رامیل یوزمحمدوف دانشیار گروه شرقشناسی، آفریقاشناسی و اسلام شناسی انستیتوی روابط بین الملل، شرق شناسی و تاریخ دانشگاه فدرال قازان این موضوع را نتیجه بندی کرد که «اگر در زمان گذشته برای ملاقات با هیئت ایرانی در دانشگاه فدرال قازان ما مجبور بودیم مترجم از مسکو درخواست کنیم، اما الان فارغ التحصیلان دانشگاه فدرال قازان این نیاز را پوشش می دهند. در اوایل قرن 21 میلادی روسیه و ایران در واقع اصلا ارتباطی نداشتند. اما الان وضعیت کاملاً برعکس شده است.»